

Hodnocení žádostí

z dotačního programu "Obnova historického jádra města Nepomuku" pro rok 2020

Souhrnné slovní zhodnocení - Komise památkové péče - 4. 3. 2020

Žádost č. 1 - Plzeňská 19

Budova bývalé Okresní hospodářské záložny se nachází v těsné blízkosti západní strany kostela sv. Jana Nepomuckého v Plzeňské ulici. Hlavní uliční průčelí obrácené k jihu má bohatou štukovou a sgrafitovou výzdobu. Secesní stavba záložny vznikla v letech 1908 – 1909 podle návrhu stavitele Karla Bubly, významného představitele plzeňské secese. Objekt představuje jednu z nejvýraznějších a nejhodnotnějších staveb v historickém jádru města Nepomuk. V roce 2018 úspěšně proběhlo restaurování sgrafitové výzdoby s podporou tohoto dotačního programu. V minulém roce pak výměna části oken v 2. NP budovy (novodobých dvojitých čtyřkřídlých okenních výplní členěných v horní třetině poutcem) za nová dřevěná s izolačním dvojsklem (Eurookna), která svým členěním odpovídají původní kompozici dle návrhu Karla Bubly (dle historické plánové a fotografické dokumentace).

Záměrem vlastníka je dle žádosti pokračovat ve výměně oken a to v rozsahu 2.NP, kdy všechny okenní výplně v tomto podlaží směrem do ulice budou po dokončení realizace projektu nahrazeny. Eurookna, navíc v dolních dvou třetinách pouze jednokřídlá – původní klapačka je pouze imitována příčnicí, nejsou ideální výplně pro historické budovy, tou by byly repliky původních špaletových oken. Na druhé straně nová okna nahradí nikoliv autentické secesní výplně, ale výplně novodobé (z 80. let 20. století), které svým členěním neodpovídají původnímu architektonickému řešení. Nová okna toto členění respektují a při dálkových pohledech vzhled domu rehabilitují. V detailu již bohužel tento příznivý dojem schází. Realizace projektu tedy není možné hodnotit zcela kladně, ale ani záporně. Osazení nových oken v této podobě je přijatelné, nejde ale o řešení, které by mělo být z pohledu zachování historických a památkových hodnot preferované.

Žádost č. 2 – J.J. Ryby 283

Dům č.p. 283 je v jádře historickou stavbou z 2. poloviny 19. století, kdy tato drobnější řadová zástavba městských domů vytvořila dnešní ulici J.J. Ryby, která si dodnes z nemalé části zachovala historický charakter. Zástavba severní strany této ulice zároveň vytváří jižní stranu bloku tvořeného ze severu Plzeňskou ulicí, jedním z urbanisticky a památkově nejhodnotnějších veřejných prostranství města. Dům č.p. 283 byl výrazně modernizovaný ve 2. polovině 20. století (břízolitová omítka, trojdílná okna), přesto se v jádře dochoval v hmotě a objemu z 19. století, včetně tvaru a sklonu střechy.

Předmětem projektu je výměna střešní krytiny na domě. Dnes jsou zde betonové drážkové tašky z poloviny 20. století, které pravděpodobně nahradily původní bobrovku. Ty by měly nyní nahradit nové pálené drážkové tašky. Záměr je z hlediska zachování památkových hodnot (tradiční střešní krajiny) historického jádra města vhodný, přestože optimální volbou by byla pálená krytina typu bobrovka. Zcela ideální nejsou ani pultové vikýře, představují ale přijatelné řešení dle předchozího stanoviska komise památkové péče.

Žádost č. 3 - Plzeňská 169

Dům č. p. 169 představuje jeden z nejvýraznějších objektů jižní fronty Plzeňské ulice. Je tomu tak zejména kvůli ztvárnění uličního průčelí, které korunuje stupňovitý trojúhelný štít s cimbuřím. Řešení štítu zdánlivě odkazuje k renesančním štítům jihočeských městských domů, jeho původ bude ale podstatně mladší – spíše půjde o produkt novogotiky 19. století. Bez ohledu na stáří, právě toto průčelí je jedním z prvků, které určují charakter Plzeňské (Kostelní) ulice. Výraz průčelí byl bohužel v nedávné minulosti poškozen zaslepením prostředního okna, zjednodušením fasády a osazením plastových výplní okenních otvorů v přízemí. Ve štítě jsou okna dřevěná (stará cca 10 let). Dle snímků z fotoarchivu NPÚ ÚOP v Plzni je možná rehabilitace průčelí.

Záměrem vlastníka je dle předloženého projektu oprava štítové stěny (uličního průčelí) fasády. S ohledem na památkové, architektonické a urbanistické hodnoty stavby je takový záměr chválihodný. Problematické, či dokonce nežádoucí, jsou ale některé navržené technologické postupy (plastové rohovníky, perlinka, cementová stěrka) dle přiloženého výkazu výměr. Projekt také, dle předložené žádosti, výslovně nepočítá s rehabilitací historického členění fasády (korunní lizéna, třetí okno v přízemí, vázy na štítě atd.). Komise navrhuje upravit záměr tak, aby byly uvedené výhrady akceptovány – tedy dojde k obnově členění fasády a nevhodné technologie a materiály budou nahrazeny památkově adekvátním přístupem, díky čemuž realizací projektu dojde k zachování a obnově památkových hodnot objektu. V případě akceptace těchto změn projektu ze strany žadatele navrhuje komise přiznat dotaci v požadované výši (60.000Kč), v opačném případě projekt podpořit pouze drobným příspěvkem (15.000Kč).

Žádost č. 4 - U Potoka 38

Dům č. p. 38 tvoří starší zástavbu ulice U Potoka. Na jeho místě je již na císařském otisku stabilního katastru z roku 1837 zakreslena nespálná stavba obdélného půdorysu. Dům krytý sedlovou střechou je okapově orientovaný do ulice. Výrazný prvek hlavního uličního průčelí tvoří vyvýšená vstupní pavlač s dřevěnými sloupky a plným zábradlím. Přibližně v ose uličního průčelí se nachází hlavní vstup z pavlače do domu tvořený jednokřídlými dveřmi. Severně od vstupu se nachází dva a jižně jeden obdélný okenní otvor. V 60. letech 20. století došlo ke zvětšení okenních a dveřního otvoru na pavlači a k výměně jejich výplní. Díky předloženým historickým fotografiím je patrné, že i přes tyto novodobé stavební úpravy si objekt zachoval řešení hlavního uličního průčelí z období I. republiky. V roce 2018 úspěšně proběhla s přispěním tohoto dotačního programu výměna dožilé střešní krytiny na domě a kolnách za pálenou tašku - bobrovku. V minulém roce výměna palubkových vstupních dveří za dřevěné kazetové dveře s nadsvětlíkem, osazené do obložkové zárubně.

Předkládaný záměr počítá s výměnou všech oken na pavlači – a to za repliky původních z počátku 20. století dle historické fotodokumentace. Nová okna budou dvojité špaletová trojkřídlá, členěná horizontálním poutcem a klapačkou dolních křídel do T. Komise kladně hodnotí kvalitní zpracování podkladů žádosti i záměr vlastníků postupně obnovit historickou podobu domu.

Žádost č. 5 - Plzeňská 175

Dům č. p. 175 je součástí historické zástavby jižní strany Plzeňské ulice. Jedná se o nevelký přízemní měšťanský dům štítové orientace, typický pro historickou zástavbu této v minulosti nejdůležitější a

dnes památkově nejhodnotnější nepomucké ulice. Tvar štítu domu (pravděpodobně z 1. pol. 19. století) prozrazuje zlidovělé vlivy baroka a klasicismu, a přestože není tak výrazně modelovaný jako jiné štíty v ulici, podílí se nezanedbatelnou měrou na jejím rázu. Jádru objektu bude zřejmě starší, pravděpodobně z 18. století. Výplně okenních a dveřních otvorů pocházejí ze 2. pol. 20. století, kdy byl dům využíván jako dílna.

Záměrem vlastníka je výměna stávajících dřevěných vstupních dveří do domu za nové (příp. repasované historické). Stávající, funkčně nevyhovující, dveře pocházejí ze 2. pol. 20. století, kdy byly vsazeny do nově proraženého vstupního otvoru z ulice na místě původního okna. Nové dveře mají být tradičně truhlářsky vyrobené, dřevěné, dvoukřídlé, v horní části prosklené. Jde o první krok postupné stavební obnovy a rehabilitace objektu. Záměr pozitivně ovlivní vzhled objektu a tím i přilehlého veřejného prostranství a zachová jejich památkové hodnoty.